

ZÁZNAM ZE 43. ZASEDÁNÍ TNK 136**28. listopadu 2013 v ÚNMZ, Praha**

Přítomni: Podle prezenční listiny v příloze

K bodu 1 a 2: Uvítání členů a zahájení zasedání TNK 136, Výroční zpráva předsedy TNK 136

Prof. Pavel Příbyl zahájil jednání a přivítal členy komise i její hosty. Připomněl a zhodnotil události, závěry a práce týkající se komise TNK 136 za rok 2013. Jsou obsaženy v jeho výroční zprávě, která je součástí Zprávy za 4.Q.

Kontrola závěrů ze 42. zasedání

Z1: Členské otázky jsou předmětem 43. zasedání.

Z2: Prof. Příbyl se zúčastnil zasedání CEN/TC 278 v Londýně.

Z3: Používání extraktů a odkazy na ně v odborné komunikaci – trvale.

Z4: Nezbytná pozornost a profesionální připomínky k projednávaným a přejímaným normám – trvale.

Z5: Extrakty zpracovány v počtu 22 položek, 3 předlohy norem dosud nedodány v definitivním textu.

Z7: Podněty pro další rozvoj ontologie zpracoval prof. Příbyl jako součást své výroční zprávy.

Z8, Z9: Úkoly spojené se zpracováním druhého návrhu ČSN 73 6100-5 včetně připomínkového jednání dne 23. 10. 2013 splněny.

Z11: Podklady pro výroční zprávu TNK 136 dodány.

V průběhu zasedání bylo hlasováno o členství Mgr. J. Rajnocha, ČVÚT, fakulta dopravní, Ústav dopravní telematiky, který byl komisi představen na červnovém zasedání a aktivně se již zapojil do prací NAT WG1, a doc. Ing. P. Bouchnera, PhD. ČVÚT, fakulta dopravní, Ústav dopravních prostředků, který byl komisi představen na zářijovém zasedání a měl by v průběhu příštího roku převzít práci ve WG10. Po vzájemné domluvě bude Ing. Bouchner v příštím roce sledovat WG10, aby se seznámil s normami a problematikou WG10.

Hlasování bylo kladné, tudíž oba se tímto stali členy komise TNK 136.

ZÁVĚR 1:

- **TNK 136 schvaluje členství Mgr. J. Rajnocha a doc. Ing. Petr Bouchnera, PhD., a žádá ÚNMZ o jejich jmenování.**
- **Oba noví členové TNK 136 zašlou cestou svých nadřízených žádost ÚNMZ o členství v TNK 136.**

Minulého zasedání se zúčastnil Ing. Stefan Krebs, který pracuje jako Senior Consultant na odboru technické normalizace, a který velmi pozitivně přispěl a ohodnotil probíraná témata, a to jak tvorbu terminologické ČSN z oboru dopravní telematiky, tak jedinečný pilotní projekt komise TNK 136 - vytvořená propracovaná metodika k souhrnu klíčových informací o normě - extrakt, a zároveň i zpracování množství extraktů v rámci této komise podle dané metodiky. Ing. Krebs také sám nabídl, že tuto myšlenku zkusí uplatnit dále.

V tomto kontextu se na nynějším zasedání prof. P. Příbyl obrátil na zástupce ÚNMZ Ing. J. Křivku s dotazem, zda v této věci od Ing. Krebse má nějaké aktuální informace. Po zasedání nám Ing. Křivka sdělil, že se s tímto dotazem na Ing. Krebse obrátil, který potvrdil, že v této věci určité kroky učinil, nicméně je to ještě v jednání.

ZÁVĚR 2:

- **V návaznosti na doporučení Ing. S Krebse i s ohledem na podklady předané SILMOS s.r.o. v lednu 2013 řediteli OTN Ing. J. Kratochvílovi v rámci plnění Nařízení EU č. 1025/2012 žádá TNK 136 o sdělení dalších informací a postupů v této záležitosti.**

PROJEKT PŘEJÍMÁNÍ EVROPSKÝCH A MEZINÁRODNÍCH NOREM

K bodu 3: Výroční zprávy jednotlivých gestorů (3 minuty pro každého)

Přítomní členové zhodnotili činnost ve svém WG. Nad rámec zveřejněné výroční zprávy zazněly důležité informace o tom, co je potřeba zlepšit.

WG1: Zazněla prosba na prof. T. Zelinku k předávání výstupů ze zasedání ISO a CEN a dalších informací týkajících se procesů ve WG1. Tato komunikace prof. Zelinky jako zástupce za Českou republiku v tuto chvíli se členy NAT i Silmos zcela chybí.

V tomto kontextu se vyjádřil i Ing. V. Krumphanzl, který podotkl, že i komunikace mezi MD ČR a ČVÚT dostatečně dobře nefunguje.

V souvislosti s normami WG1 Ing. Altmann zmínil skupinu norem na Abstraktní sestavu zkoušek, ve kterých ale od počátku chybí samotný skript, je na něj v normách pouze odkaz. Zmínil i další překážky týkající se zavádění tohoto typu norem do národního prostředí.

Podíl činnosti Ing. J. Altmanna a Ing. Bureše ve WG1 převezme Mgr. Jakub Rajnoch.

ISO WG14: Ing. Plíhal obeznámil komisi se vznikem nové pracovní skupiny, která by měla určovat, kdo bude nově vzniklé normy řešit.

WG8: Ing. Vlčínský oznámil konání Datex User Forum dne 19. - 20. května v Praze, zaměřené mj. na téma parkování. Fórum by mělo s podporou ČVÚT proběhnout v Národní technické knihovně v Praze. Fórum je financováno z členských příspěvků účastníků zasedání a z podpory fakulty dopravní ČVÚT. Ing. Vlčínský dopředu předeslal potřebu dalších finančních i lidských zdrojů při přípravě zasedání a konkrétně také požádal o doporučení na cenově výhodné zajištění natáčení celého zasedání.

WG12: WG12 v tuto chvíli nevytváří nové normy, nicméně v něm probíhá harmonizace definic.

WG13: Návrh Ing. Věžníka ohledně datového registru, který by urychlil přístup k datům. V tomto smyslu prof. Příbyl požádal Ing. Věžníka, aby do příštího zasedání zpracoval zprávu o datových registrech, abychom se s touto myšlenkou mohli blíže seznámit.

ISO WG16: Ing. Řehák se vyjádřil kladně o původně nepřehledných normách v tomto WG, které byly po revizi upraveny. Nicméně zároveň sdělil, že v tuto chvíli u nás stále chybí jejich praktická realizace (systém CALM).

V souvislosti s probíranými WG je potřeba vyjasnit i nefungující spolupráce s gestorem WG14, Pokrádežové systémy, Ing. V. Fričem. V tomto roce chybělo plnění základních gestorských povinností, tedy hlasování k normám CEN a ISO, korektury přejímaných norem, společné práce v rámci komise, i odevzdání výroční zprávy.

ZÁVĚR 3:	<ul style="list-style-type: none"> • Prof. P. Příbyl požádá prof. T. Zelinku, zástupce České republiky v CEN/WG1 a ISO, aby v souladu s pravidly práce TNK pravidelně předával všechny potřebné informace a podklady z práce WG1 zainteresovaným členům komise (Mgr. J. Rajnoch) a sekretariátu TNK 136.
ZÁVĚR 4:	<ul style="list-style-type: none"> • Ing. J. Křivka se pokusí zjistit, zda je dostupná odkazovaná, ale chybějící příloha v normách WG1 - Abstraktní soustava zkoušek.
ZÁVĚR 5:	<ul style="list-style-type: none"> • Ing. J. Vlčínský je organizátorem Datex User Forum v květnu 2014 v Praze. Podle možností podpořit organizaci této akce.
ZÁVĚR 6:	<ul style="list-style-type: none"> • V souvislosti s touto chvílí nefungující činností gestora WG14 bude zjištěn aktuální postoj Ing. Friče k práci v TNK 136. Prof. Příbyl požádá dopisem o vyjádření Ing. M. Pajera, Cebia s.r.o.
ZÁVĚR 7:	<ul style="list-style-type: none"> • Pro úhradu gestorských příspěvků je zapotřebí dodání chybějících výročních zpráv.

NÁRODNÍ PLÁN A: ZAVEDENÍ NOREM PŘEKLADEM NEBO PŘEVZETÍM ORIGINÁLU

K bodu 5: Zhodnocení normalizačních úkolů a práce CTN za rok 2013

K bodu 6: Aktualizace Národního plánu 2013

Součástí výroční zprávy za rok 2013 je společně s gestory sestavený Národní plán 2013. Národní plán eviduje k 25.11.2013 celkem 416 položek (norem a normativních dokumentů) v působnosti TNK 136, což je přírůstek o 32 položek za uplynulý rok. Tento nárůst je však z větší části lokalizován do WG2 a WG3, které po fakticky satureované WG1 procházejí tvůrčím rozmachem. Hlavním cílem Národního plánu je stanovit na základě odborného posudku gestorů přínos zpracovaných norem a návrh jejich způsobu převzetí do ČSN (A, B, C, D). Sloupec tabulky rovněž informuje, zda k normě již byl zpracován extrakt (E).

ZÁVĚR 8:	<ul style="list-style-type: none"> • TNK 136 schvaluje Národní plán 2013 (dok. č. 136/810) jako odpovědný podklad pro ÚNMZ a MD ČR k rozhodnutí o zavedení významných evropských a mezinárodních norem z ITS do ČSN. • Ministerstvo dopravy ČR jako ÚSÚ uplatní u ÚNMZ písemný požadavek na zařazení norem do plánu TN podle schváleného seznamu.
-----------------	--

Mgr. Svorová komentovala Zprávu o činnosti SILMOS CTN. Sděnila letošní stav přijímaných norem, který značně předčil roky předcházející počtem 41 převzatých norem, z nichž 15 bylo převzato překladem a 26 originálem s překladem terminologie.

Letošním rokem se do značné míry vyrovnala nerovnováha mezi tvorbou nových norem a jejich převzetím do ČSN, jak vzhledem k národnímu plánu, tak také s ohledem na finanční a kapacitní možnosti ÚNMZ a CTN.

S ohledem na připomínkování poděkovala všem gestorům za zaslání včasného a fundovaného vyjádření k 78 dokumentům rozeslaným v tomto roce. Vzhledem k plynulému fungování práce komise a pevně daným termínům pro vložení hlasování a komentářů je potřeba dodržovat dané termíny - s výjimkou dohraných dokumentů jsou hlasování rozesílána v dostatečném předstihu několika týdnů.

ZÁVĚR 9:	<ul style="list-style-type: none"> • Letošní rok zaznamenal vyrovnávání nerovnováhy mezi počtem nových norem a jejich převzetím do ČSN na základě Národního plánu.
ZÁVĚR 10:	<ul style="list-style-type: none"> • Zasílat včasná vyjádření ke všem obdrženým hlasováním k normám je prvořadou povinností gestora - platí raději v předstihu než po urgenci.

ČSN 73 6100-5 TERMINOLOGIE DOPRAVNÍ TELEMATIKY

K bodu 7: Zhodnocení prací v roce 2013

V roce 2013 vznikla v komisi TNK 136 původní terminologická norma, první ČSN, která shromažďuje a kodifikuje termíny z oboru dopravní telematiky. A stihli jsme to v relativně velmi krátkém období. Na začátku tohoto roku vznikla tato myšlenka a byla dohodnuta spolupráce s ÚNMZ. V březnu jsme poprvé rozesílali gestorům stovky termínů vytažených z norem k protřídění a už o osm měsíců později, v listopadu (odevzdání pak v konečné verzi po přijetí připomínek v prosinci), jsme odevzdali vytvořenou ČSN jako podklad a základ terminologie pro obor dopravní telematiky.

Jako vedlejší a podpůrný produkt vytvářené ČSN byly v tomto roce zároveň poprvé vytvořeny myšlenkové mapy jednotlivých WG, které by měly v budoucnu posloužit dlouhodobějším snahám o vytvoření ontologie oboru.

Díky těmto nadstandardním činnostem, které naleznou své uplatnění teprve v budoucnosti, a zároveň potřebě přetvořit převzaté termíny a definice podle metodických pokynů ÚNMZ pro tvorbu ČSN, se samotná norma přiblížila své konečné podobě až po připomínkovém jednání dne 23. října, kdy došlo k potřebným odstraněním duplicit mezi WG, k reformulacím, úpravám a snížení počtu úrovní, aby ČSN mohla být podle dohody odevzdána v čisté verzi v polovině listopadu. Tato práce na terminologické ČSN si prokazatelně vyžádala stovky poctivě odpracovaných hodin a je vizitkou komise TNK 136 za rok 2013, na kterou můžeme být patřičně hrdí.

Mgr. L. Svorová poděkovala na zasedání především zástupcům třech WG, kteří zpracovávali velký počet termínů, především při dotváření ČSN do závěrečné podoby, a to Ing. Plíhalovi, který upravil termíny shromážděné ze tří WG, Mgr. Rajnochovi, který převzal konečné úpravy terminologie ve WG1 a Ing. Gelové.

Zároveň podotkla, že ve třech WG (WG 4, ISO WG 16 a WG 13) bylo v této fázi ještě z větší části zachováno abecední řazení, které už neodpovídalo dohodnuté struktuře zbývajících částí normy. Toto přeskládání proto v časové tísni

proběhlo v rámci Silmos. Nynější strukturu tedy bude nutno zkontrolovat příslušnými gestory, do termínu konečného odevzdání, které nastane po přijetí a zpracování připomínek ÚNMZ.

ZÁVĚR 11:	<ul style="list-style-type: none"> • Práce na tvorbě ČSN 736100-5 byla zásadní prací komise TNK 136 v roce 2013, na kterou můžeme být patřičně hrdí - vznikla původní ČSN s terminologií oboru Dopravní telematika. • Ontologie v rámci WG a myšlenkové mapy, které vznikly díky tvorbě ČSN, dojdou svého využití v budoucnosti. • Po obdržení připomínek Dr. Vlkové z ÚNMZ bude v případě potřeby konzultace norma rozeslána příslušným gestorům k závěrečné revizi.
------------------	---

K bodu 8: Jak dál s myšlenkovými mapami

V rámci vykonané práce na ČSN 736100-5 je třeba poděkovat všem gestorům, kteří použili úspěšně nástroj myšlenkových map k přehlednějšímu a věcně správnějšímu uspořádání termínů v rámci svých WG. Zvláštní uznání, zohledněné i ve finančním plnění prací za rok 2013 patří Ing. J. Altmannovi za webový slovník IT termínů, doc. Ing. O. Příbylovi za vstupní prezentaci a návod, jak používat myšlenkové mapy, Mgr. D. Bártovi za jednotící strukturu hlavních kategorií pro uspořádání termínů a zejména Ing. J. Vlčínskému za softwarové zajištění a experty pro potřebu ČSN. Vzhledem k chybějící podpoře dalšího rozvoje ontologie formou samostatných projektů by však vykonaná práce neměla zůstat bez dokončení.

ZÁVĚR 12:	<ul style="list-style-type: none"> • TNK 136 doporučuje k individuálnímu naplnění návod Ing. J. Vlčínského ke sladění poslední verze myšlenkové mapy s finální verzí normy tak, aby bylo možno s touto platnou myšlenkovou mapou pracovat dál.
------------------	--

NÁRODNÍ PLÁN B: STANDARD III B (2013)

K bodu 9: Přehled prací - nových extraktů za rok 2013

V roce 2013 vzniklo 22 nových extraktů. Ke zbývajícím třem do plánovaného počtu 25 nebyly dodány finální texty norem. Vzhledem k tomu, že se v tuto chvíli víceméně vyrovnal poměr mezi normami, ze kterých je vytvořen extrakt a normami, které došly do patřičného stádia k vytvoření extraktu, nebude již na příští rok nutné vytvářet plán norem ke zpracování, ale extrakty budou vznikat průběžně. Ve chvíli, kdy vznikne konečný návrh normy, bude z ní zároveň gestorem vytvořen extrakt. Tato nosná myšlenka pro budoucnost vychází z pětileté práce na extraktech v rámci projektu STANDARD a smazává bariéru mezi Národním plánem A (normy) a Národním plánem B (extrakty).

ZÁVĚR 13:	<ul style="list-style-type: none"> • SILMOS rozeslal všem gestorům rozděleným do dvou skupin extrakty k připomínkování. • Připomínkové jednání k extraktům proběhne 16. prosince v Praze na ČVUT od 13 do 17h.
------------------	---

K bodu 4: Finanční zajištění projektu a práce gestorů v roce 2013

Na základě předchozích projednaných bodů a prací TNK 136 představil Ing. Večerka dokument TNK 136/811 „Plnění finančního plánu projektu v roce 2013“. Vysvětlil podpůrné tabulky č. 4 a 5, které zohledňují na základě náročnosti a skutečné práce finanční odměnu gestorů za práci na extraktech a na ČSN 736100-5. Plánovaný poloviční podíl ze sjednané ceny za řešení normalizačního úkolů ČSN 736100-5 ve výši 100.000,- Kč pro gestory byl navýšen o částku 40.000,- z kapitoly věnované tvorbě extraktů. Celkem bude gestorským organizacím a gestorům vyplaceno (mimo úhradu zahraničních cest) 855.000,- Kč.

ZÁVĚR 14:	<ul style="list-style-type: none"> • TNK 136 po seznámení s dokumentem 136/881 o plnění finančního plánu projektu jednohlasně odsouhlasila smluvně sjednanou a doplňkově stanovenou úhradu prací. • SILMOS v návaznosti na převedení prostředků od MD ČR zajistí úhradu prací gestorským organizacím a gestorům podle schváleného plnění. • V rámci zpracovaného plánu projektu na rok 2014 bude vyčleněna (jak v letech 2012 a 2013) samostatná kapitola na průběžnou tvorbu extraktů.
------------------	---

K bodu 11., 12. Převzetí prací zadavatele MD ČR

Ing. O. Křištofíková se předem omluvila z jednání komise kvůli termínové kolizi. Podklady o řešení projektu byly předány po zasedání.

Čestný člen komise Ing. Karel Urban ocenil mnohaletý tvůrčí přístup členů TNK 136 k práci, která vysoce převyšuje průměr, přináší nové ojedinělé výsledky řešení. Zpětně zhodnotil prozíravost oddělení TNK 136 od TNK 51 v roce 2003, což je potvrzeno desetiletým úspěšným fungováním komise.

Prof. Příbyl po závěrečné rozpravě poděkoval všem členům komise za letošní práci a vyjádřil přání přínosného pokračování v dalších letech.

ZÁVĚR 15:	<ul style="list-style-type: none"> • Příští 44. zasedání TNK 136 se uskuteční v březnu 2014.
------------------	--

Zpracoval: Ing. I. Večerka, Mgr. L. Svorová

Kontrola: prof. P. Příbyl, CSc., Ing. Olga Křištofíková

Přílohy:

Prezenční listina